

ШОИР МУҲАММАД ЮСУФ
ШЕЪРИЯТИДА
ОНА ТИМСОЛИНИНГ РАНГИН
ЛАҲЗАЛАРИ АСОСИДА ОНАНИ
АНГЛАШ

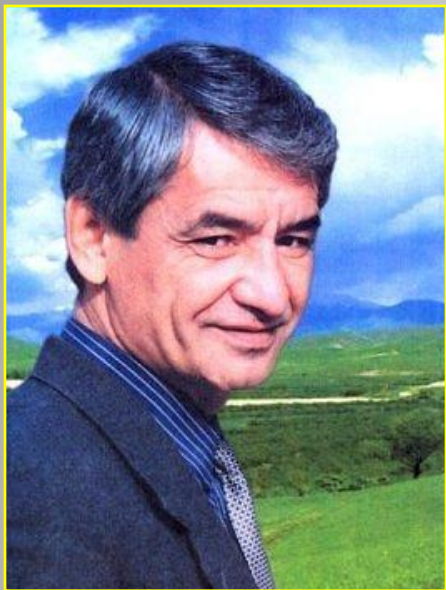
ШЫМКЕНТ-2016

Илмий иш мақсади:

Шоир Муҳаммад Юсуф
шеъриятида она тимсолининг
рангин лаҳзалари асосида
табаррук зот онани англаш

Р Е Ж А :

1. Она – мўътабар инсон.
2. Аждодлардан англаб биз.
3. Фарзанд иқболида она меҳри.
4. М.Юсуф шеъриятида она тимсоли.
5. Фарзандлик бурчи.

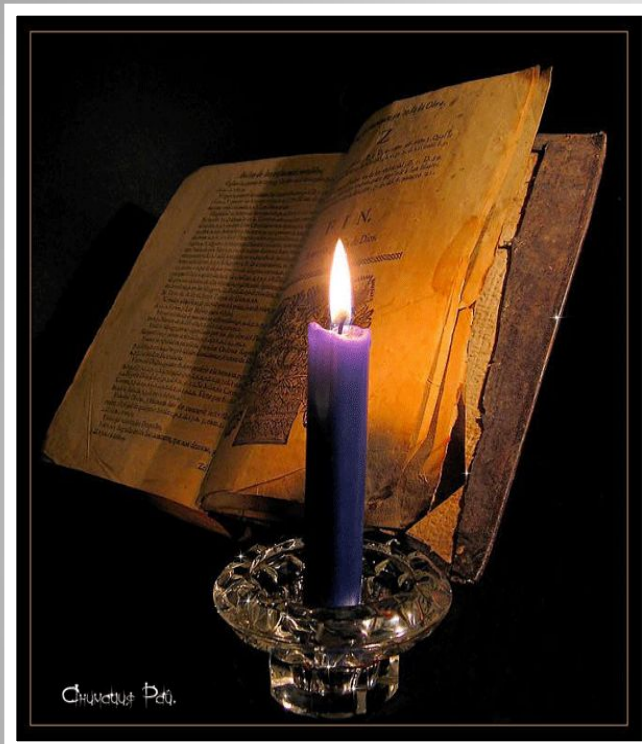

1954-2001

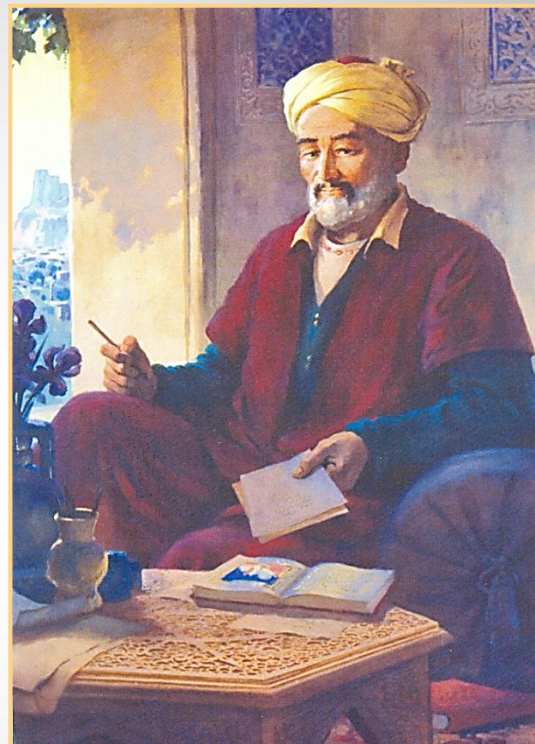
Шоирлик мен учун асло орзумас,
Шу ҳам иш бўлдими йигит бошимга.
Ҳамма шоир зотин йиғса арзимас,
Онамни соғиниб тўккан ёшимга...

Аждодлардан англаб биз

“Жаннат оналарнинг
оёқлари остидадир”
(378 ҳадис) .

– Оналарнинг оёғи остидадир
Равзаи жаннату жинон боғи.
Равза боғи висолин истар эсанг
Бўл онанинг оёғин туфроғи.

Аждодлардан англаб биз

“Эй фарзанд, билгилки, ақл юзасидан фарзандга ота-онани иззат ва ҳурмат қилиш вожибдур, нединким, унинг асли ота-онадур. Ота-онани нима учун ҳурмат қиламан деб кўнглунгга келтирмағил, билгилки, улар сенинг учун ўлимга ҳам тайёр турадурлар”.

Фарзандни дунёга
келтирувчи

Парваришловчи

Тарбиячи

Маслаҳатгўй

Дилкаш

Чин дўст

Сирдош

Ҳимоячи

Саховатли

Меҳр-оқибатли

Орият ва ғурурли

Даъваткор

Оқибатли

Дуогўй

ОНА

Меҳрли

Сахий

Мурувватли

Ориятли

Нафосатли

Камсуқум

Андишали

Нозик

Ҳимояга муҳтож

Ардоққа зор

Йўқлагувчи

Меҳрга чанқоқ

Садоқатли

Эҳтиромли

Она
қалбининг
иқлими

О н а м г а

Ох, менинг ортимдам оввора онам,
Бир парча юраги минг пора онам.
Ҳар балони кўриб ёруғ дунёда,
Тошканни кўрмаган бечора онам,
Боланг бўлиб бир бор бошлаб келдимми,
Энди мен ҳам сенга ўғил бўлдимми!...

Дейсан: олисларда омон юрсанг бас,
Ёдингга тушсам гоҳ йўқлаб турсанг бас,
Болам, сенга ҳамма қилади ҳавас...
Ахир, менинг дардим Шеър эмас фақат,
Мен машҳур шоирмас – машҳур бешафқат,
Энди мен ҳам сенга ўғилманми, айт?..

МЕНИНГ ОРТИМДАН
ОВВОРА

БИР ПАРЧА ЮРАГИ
МИНГ ПОРА

ҲАР БАЛОНИ КЎРИБ
ЁРУҒ ДУНЁДА

БИСОТИНГДА
«БАЙРАМ» СЎЗИ ЙЎҚ

ОНА ФАРЗАНДИ
УЧУН
(«Онамга» шеъри)

КУТАСАН САНДАЛ
ТЎЛА ЧЎҒ

ОЛИСЛАРДА ОМОН
ЮРСАНГ БАС

ЁДИНГГА ТУШСАМ
ГОҲ ЙЎҚЛАБ
ТУРСАНГ БАС

Бешинчи ўғил

Етмиш юлдуз
ёғилиб,
Ярим ойча
тўлолмас,
Етти янга
йиғилиб,
Битта она
бўлолмас,
Она тирик эшикка
Ғурбат яқин
йўлолмас,
Менинг эса,
бағрим қон,
Вайронаман
онажон.

БАҒРИ ҚОН

ҚАЛБНИ ЎРТАР ДАРДЛАРИМ

ВАЙРОНА

СИЗСИЗ КЎЧАМ БЕФАЙЗ

ҲАЙРОНА

ОНАСИЗЛИКНИ
БОШИДАН
КЕЧИРАЁТГАН
БЕШИНЧИ
ЎФИЛНИНГ
РУҲИЙ ҲОЛАТИ

ҲАЛОВАТ ЙЎҚ УЙДА ҲАМ

БОШИНГДАН ОФТОБ ЎТИБ КЕТАРКАН

ФАРИШТАСИ ТАРК ЭТГАН ОСТОНАМАН

КЎКСИМ ТЎЛА МИНГ АРМОН, ТЎЛҒОНАМАН

ЎЗИНГ УЧУН ЎЛ ЕТИМ

**ОНАСИЗЛИКНИ
БОШИДАН
КЕЧИРАЁТГАН
БЕШИНЧИ
ЎҒИЛНИНГ
РУҲИЙ ҲОЛАТИ**

**КЎЙЛАГИМДА ТУГМА
ЙЎҚ**

**САРҒАЯРМАН
САРҒАЙГАН
РАСМИНГИЗГА
ТЕРМУЛИБ**

**ТУГМА БЎЛСА – КИР
ЁҚАМ**

**ЗИЁ ИСТАБ ЗОР ҚАҚШАР
ПАРВОНАМАН**

**ТЎРТ ЯНГАЧА ҚЎШИЛИБ
ТУРТКИЛАЙДИ ТЎРТ ОҒАМ**

**ЯШАЯПМАН ШАРПАДЕК
СЕЗИЛМАЙ ГОҲ, СЕЗИЛИБ**

ЎЗ УЙИМДА ЖОНАЖОН БЕГОНАМАН

**СОҒИНГАНДА ШЕЪР ЁЗИБ
ЮРАКЛАРИМ ЭЗИЛИБ**

**ОНАСИЗНИ ДЎСТИ ҲАМ,
ДУШМАНИ ҲАМ АЛДАЙДИ**

ЭЛ ИЧРА БИР ШОИРИ ДЕВОНАМАН

СИЗ БОР - БИЗ ҲАМ ЗЎР ЭДИК

ТИРИК ЮРСА ВОЛИДАНГ
ТОҚҚА КУЧИНГ ЕТАРКАН

БИР МАЙИЗНИ БЕШ ЎҒИЛ
ТЕНГ БЎЛИШИБ ЕР ЭДИК

ОНА БОР
УЙДАГИ
ҲАЛОВАТ

ГОҲ ТАЛАШСАК, ҲАҚ СЎЗНИ
ОНАМ АЙТСИН ДЕР ЭДИК

НОН ЁПИЛАР ТОНЛАРИ
МЕНГА КУЛЧА ИЛИНИБ

УЙ ТЎРИДА ТОЛБЕШИК –
АКАМ ЁТГАН, МЕН ЁТГАН,
ШЕРДЕК – ШЕРДЕК КЕЛБАТЛИ
БЕШ ЎҒИЛГА АСҚОТГАН,
ҚАЙТИБ КИРИБ БЎЛСАЙДИ
БЎЛАРДИМ ЖОН ДЕБ ҚАЙТГАН!..

Фарзанднинг ота-она олдидаги бурчлари:

1) Ота-онанинг панд-насихатларига қулоқ солиш, уларга ҳар доим ёрдам бериш, меҳрибон, эътиборли бўлиш, оила ишларига ҳам маънавий, ҳам иқтисодий ёрдам бериш;

2) Ҳар бир фарзанд ўз сингил ва укаларига меҳрибон, йўлбошчи ва йўлдош, одобда-ахлоқда, ишда, илм-хунар ўрганишда ўрнак бўлиш.

3) Ота-оналарнинг нимага муҳтож эканликларини қалбан ҳис қилиш, уларга бу борада амалий меҳрибонлик кўрсатиш;

4) Оилага бераётган маънавий ва иқтисодий ёрдамни миннат қилмаслик;

5)Таваллуд, байрам ва ҳайит кунларида йўқлаб туришни канда қилмаслик;

6)Кекса ота-оналарга алоҳида ғамхўрлик қилиш,ширин муомалада бўлиш орзу ниятларининг амалга ошишида ёрдам бериш;

7)Вақти-соати етиб, бандаликни бажо келтирсалар, иззат-икром билан охирги манзилга кузатиш маъракаларини камтарона, дабдабасиз, қариндош-уруғлар, уни билган, ҳурмат қилган энг яқин одамлар билан ўтказиш.

*Бажарувчи: 8-«Б» синф ўқувчиси: Роза Файзуллаева
Раҳбар: ўзбек тили ва адабиёти ўқитувчиси Саодат Абдиева*